

1001 ROMAN

Surur

SAYI: 2

15 KURUŞ

SİNEMA Aktualitesi

DİRİ DİRİ YANDI

Çok meşhur sarışın yıldızlardan Gloria Dickson banyosunda yıkanırken evinde yangın çıkması neticesinde kaçacak yer olmadığından diri diri yanmıştır. Ölmeden önce gayet serbest bir hayat yaşayan sarışın yıldız önce makyaj mütehassıslarından Perce Westmore'la, sonra rejisör Ralph Murphy'le daha sonra da tanınmış boksörlerden William Fitzgerald'le evlenmişti. Bu son kocasıyla gayet mesut yaşıyordu.

YENİ ARSİNE LUPIN

Bundan birkaç sene önce beyazperdede Arsine Lupin (Arsen Lüpen) rolünü Melwyn Douglas canlandırmıştı. Şimdi "Enter Arsine Lupin - Arsen Lüpen Harekete Geçiyor"

filmde bu meşhur hırsız Charles Korvin canlandırıyor. Yetmişiki dakika süren bu filmde Arsen'in sevgilisi rolünde Ella Raines oynuyor.

BEL KEMİĞİ KIRILDI

Hollywood sinema kolonisi için 1945 senesi uğursuz gelmiştir. On altı yaşında güzel bir kız olan Ann Blyth «Danger Signal - Tehlike İşareti» filmindeki rolünü bitirir bitirmez istirahat ve eğlence için Hollywood yakınlarındaki «Snow Valley»e kış sporu yapmaya gitmişti. Orada kayak kayarken düşmüş ve bel kemigi kırılmıştı. Acele San Bernardo hastanesine kaldırılarak vücudü alçıya konuldu. Güzel kız günlerce kımıldamadan yattıktan sonra iyileşti.

BİR KOVBOY FİLMİ

Başrollerini Randolph Scott'la yeni yıldızlardan Ann Richards'ın birlikte çevirdikleri «Badman's Territory - Haydutun Min-

takası" filmi bitmiştir. Bu eserde Amerika'nın meşhur haydutlarından Jesse James (Sevimli Haydut) rolünü Lawrence Tierney;

Frank James Rolünü Tom Tyler; Bob Dalton rolünü Steve Baodie oynuyor. Randolph Scott şerif rolündedir.

DÖVÜŞEN MUHAFAZLAR

Şimdiye kadar Alexandre Dumas'ın Fransa tarihini mevzu alan birçok romanları filme alındı. Son olarak Columbia idarecileri onun «Fighting Gardsmen - Dövüşen Muhafızlar» romanını filme aldı. Eserin başrolünde 1,94 metre boyunda olan Willard Parker oynuyor. Heyd Lamarr'ın hakikî hayatta kocası olan John Loder renkli olarak çevrilen bu filmde hain adam rolündedir.

MEVZUU TÜRKİYEDE GEÇEN BİR FİLM

George Raft mevzuu Türkiye'de geçen «Ankara Ekspresinde» filminde Türklere yardımda bulunan bir Amerikan gizli ajanı rolünde oynuyor. Filmde son zamanlarda

çok meşhur olan Türk yıldız Turhan Bey, Peter Lorre, Sydney Greenstreet ve Brenda Marshall de oynuyorlar.

Üçüzlü Muamma

ve onun söyleyeceği bir iki kelime ile bu sırrın çözüleceğini düşünen yargıç, savcı muavini, mahkeme kâtibi.. hepsi birden haydudun başına toplandılar ve ağzına bakmaya başladılar.

Fakat Ezik Kol konuşmuyordu.

O zaman Jervins :

— Anlaşıldı, dedi. Daireye götüreceğiz.

Katil yine gözlerini kapamıştı. Sivil polis komiseri Kılışua bir aşağı, bir yukarı dolaşmaya başladı. Birdenbire parmaklarını şaklatarak :

— Aklıma birşey geldi, dedi. Katil acaba tabloyu ne kadar bir zaman içinde kaldırdı? Yani Manuel'i öldürmesi ile dışarı çıkması arasında ne kadar bir zaman geçti? Odadakilerden biri :

— Zor bir hesap, dedi.

— Pek de zannedildiği ka-

— Nasıl olur? Salonun kapısı bir an boş kalmadı ki. Ogüst haydudun peşinden atıldığı zaman, kapının önüne de biz gelmiştik.

Yüzbaşı bunu unutmuştu. Mahcup bir halde, başını kaşımaya başladı.

Son nazariyeyi yine Savcı muavini ileri sürdü :

— Haydut salona girdiği zaman, «Bagüs» tablosunun orada olduğu ne malûm? Daha evvelden çalınmış olamaz mı? Belki bu cinayetin tablo ile hiçbir alakası yoktur.

Bu, hakikaten, akla hiç de yakın gelmeyecek bir fikir değildi. Hepsii :

— Evet.

— Olabilir.

— Belki.

Dediler ve Kont, Ogüst'ü çağırdı :

— «Bagüs'ün İstirahati» tablosunu en son ne zaman gördün? Hatırlar mısın? diye sordu.

— Adam içeri girmeden biraz evvel, efendim. Ocağa odun atmaya gitmiştim. Çıkarken gözüm duvara ilişti. Söyle bir baktım, geçtim. Fakat bu tablonun orada durduğunu söyleyebilirim. Gözüm bilhassa ona ilişmişti.

Ortaya sürülen ve akla gelen bu en doğru mütaleanın da kıymeti sifıra inmişti.

IV

ON ALTI DAKİKADA

Yabancı hakikaten bayıl-

mış mı idi, yoksa numara mı yapıyordu? Sivil polis bunu düşünmedi bile. Haydudun yanına diz çöktü ve ceplerini karıştırmaya başladı.

Evvellâ, pardesüsünün cebinden kurşun topuzu çıkardı. Üzerinde kan vardı ve bir, iki tel saç yapışmıştı. Onu masanın üzerine koydu. Diğer ceplerinden bir pipo, bir paket pipo tütünü, bir kutu kibrit, bir miktar bozuk para ve bir de mendil çıktı.

Ne mendilde marka vardı, ne de hüviyetini gösterecek bir vesika.

Komiser, Henri'nin yardımıyla, haydudu aldı duvara dayadı. Sonra uşağa :

— Çabuk bana bir şişe sirke, dedi.

Sirke geldiği zaman, baygın adamın şakaklarını, boyunu, kulaklarının arkasını oğuşturmaya başladı. Ezik Kol çok geçmeden kendine geldi. Polis hafiyesi müstehzi bir tebesümle :

— Hele şükür, dedi. Nihayet beyefendi kendine geldiler. İsminiz efendim?

Katil cevap vermedi. Komiser devam etti :

— Demek hüviyetinizi gizli tutmak istiyorsunuz? Pekâlâ. Biz seni konuşturmanın kolayını biliriz. Fakat hiç olmazsa evvellâ söyle bakalım: Tablo ne oldu?

Halledilemeyen bu soruların cevabının, bu adamın dudakları arasında gizli olduğunu

dar zor olmasa gerek.

Sonra Ogüst'e döndü :

— Herif içerde ne kadar kaldı? diye sordu.

— Kırk dakika, yani salona gezmiye gelen herkesin aşağı yukarı kaldığı bir müddet. Adam içeriye girmeden biraz evvel saatime bakmış-

tım: Bire yirmi vardı. Manuel'in bağırması duyulduğu zaman ise salondaki saat, biraz evvel çeyreği vurmuştu. Yani adamın içeri girmesi ile dışarı çıkması arasında aşağı yukarı kırk dakika geçmişti.

— Mükemmel. Şimdi, haydudun, salonun kapısından, Manuel'i öldürdüğü yere gelinceye kadar kaç dakika sarfettiğini bulursak, geri kalan müddet zarfında da hırsızlığını yapmış demek olur. Acaba tabloların önünde birer birer durarak, cinayetin işlendiği yere kadar kaç dakikada gelinir?

Zeki bir adam olan Ogüst

bunda da polisin yardımına koştu:

— Kolay, dedi. İçeri gireriz. Ben size, Manuel'in her ziyaretçiye verdiği izahatı tekrar ederim. Ben de ekseriya aynı işi gördüğüm için, ziyaretçilere tablolar hakkında verilen izahatı bilirim.

Salona girdiler. Komiser şimdi bir resim meraklısı oldu, hademe de, her tablonun başında ayrı ayrı durarak muayyen izahatı vermiye başladı.

Bu iş, kan lekelerinin bulunduğu yere gelinceye kadar tam yirmi dört dakika sürdü. Klişua :

— Demek ki, dedi. Haydut buraya kadar yirmi dört dakikada gelmiş. Ondan sonraki işini de kalan on altı dakika içinde görmüş.

Bu sırada Kont da gelmişti. Meseleyi ona da izah ettiler.

— On altı dakikada! dedi. Hayret! Bukadar kısa bir zaman içinde tablo nereye gitmiş olabilir? Herhalde pek uzağa gitmemiş olacak, değil mi?

— Hattâ salondan dışarı bile çıkmamıştır diyebiliriz.

— Fakat yok işte? Nerede?

Polis hafiyesi yine bir aşağı, bir yukarı dolaşmaya başladı. Sonra tekrar fikirlerini sürmiye koyuldu :

— Mademki tablonun buradan dışarı çıkması kabil değildir, demek ki buradadır. Siz diyeceksiniz ki: Burada olsaydı, görürdük; halbuki görünürde yok. O halde şu neticeye varmak lâzım: Haydut «Baküs'ün İstirahati» ni

görünmez bir hale getirmiştir.

Savcı muavini itiraz etti:

— Fakat tablonun odada bir yere saklanabileceği ihtimalini ilk reddeden siz değil mi idiniz?

— Öyle ama, yetmiş - elli büyüklüğündeki bir tablonun da ortadan yok olmasını başka türlü nasıl izah edebilirsiniz?

— Bilmiyorum. Fakat görünüyor ki bunun bir imkânı var ve haydut bu imkânı elde etmiştir.

Jandarma yüzbaşısı yine ortaya garip bir fikir attı:

— Sakın, dedi. Tablo, di-

ğer tablolardan birinin arkasına, veya içine saklanmış olmasın?

Bu fikir Kont'u kızdırdı:

— Ben tablolarımı bilmez miyim! dedi. Hepsini kaç kere elimden geçmiştir.

Yüzbaşı kızarak sustu.

Polis hafiyesi, tablonun bir yere saklanmış olması bahsinde ısrar ediyor ve :

— Herhalde, diyordu. Şimdilik bir yere gizledi. Sonra bir başkası gelecek, alacaktı.

— Fakat nereye saklanmış olabilir?

Dönüp dolaşıp, yine aynı soru üzerinde saplanıp kalı-

yorlardı.

★

Şatoda yapacakları başka birşey kalmamıştı. Polis komiseri, jandarmalara haydudun ayaklarını gözdürerek otomobile koydurdu. Şatonun kapısı önüne büyük bir kalabalık toplanmıştı. Jandarma ve polis otomobilinin geldiğini görenler, şatoda bir hâdise olduğunu anlamışlardı. Gazeteciler Kont'un etrafını sarmışlar, ne olduğunu soruyorlardı. Kont:

— Henüz birşey söyleyemem, diyordu.

Yargıç da kendisine :

— İki kelime ile hâdisenin

mahiyetini bilir misiniz? diye soranlara :

— Cinayet ve hırsızlık, diye cevap veriyordu.

Gazetecilerden biri:

— Alelade bir olay öyle i-se, dedi.

Yargıç gülümsüyerek:

— Evet, dedi. Alelade bir olay.

Ve otomobile bindi.

★

Ertesi gün Ezik Kol, sorgu yargıcının önünde sor-guya çekiliyordu. Fakat bu sorgu, bütün sorulara karşı:

— Bilmiyorum.

— Söyliyecek birşeyim yok

Cevaplarından mürekkep garip bir konuşmadan ibaret kaldı.

Katilin ağzından bundan başka bir kelime almanın imkânı yoktu.

Bundan sonra dosyalar karıştırdı ve haydudun parmak izi bulunarak, dosyasındaki şu satırlar okundu:

«İsmi Röne Beşen: «E-zik Kol» lakabı ile tanınır. Tehlikeli bir sabıkahdır ve ikamet hakkından mahrum edilmiştir. Bundan evvel dört kere mahkûm olmuştur ki bunlardan sonuncusu, silâh kullanarak hırsızlık suçudur ve üç sene hapis cezası yemiştir.»

Otuz yedi yaşında olan sabıkalı, olaydan birkaç ay evvel hapisten çıkmıştı.

Bu malûmatın da tahkika-tı ilerletecek bir faydası olmamıştı. Vakanın esrarengiz-liği, olduğu gibi duruyordu.

V

BİR GECE

Olaydan bir hafta sonra idi. Şatoda nöbetçilik ödevini gören jandarma Tribuks fosforlu saatine baktı. Bir buçu-ğa geliyordu. Kalktı, dolaşmı-ya başladı. Bahçede bir aşağı, bir yukarı gidip geliyor ve kendi kendine, beyhude yere burada onu beklettikleri için söyleniyordu. Hakikaten, şa-toda herkes, tablonun çalınıp gittiğine, onu almak için bir daha kimse gelmeyeceğine kanaat getirmişti. Hatta Kont bile. O halde, jandar-

ma bekletmekte ne mâna var-dı?

Jandarma, birdenbire ol-duğu yerde kalakaldı. Kula-ğının dibinde bir ses:

— Haykırırsan, bir hare-ket yaparsan, kendini ölmüş bil!

Diye emretti. Bu ses, âde-ta boşluktan gelmişti. Çünkü jandarma, etrafında bir çıt bile duymamıştı. Hiçbir gü-rültü çıkarmadan bir adam, onun ta kulağının dibine ka-dar nasıl yaklaşabilmişti?

Zavalı adam, şaşkınlık i-çinde, esrarengiz sesin em-rini yerine getirmiş bulun-u-yordu: Hareketsiz kalmış ve boğazı tıkanmıştı.

Yanı başındaki gölge tek-rar bir emir verdi:

— Şimdi ellerini arkaya ver bakalım... Uslu dur, yok-sa gümlersin... Tamam... Şimdi aç bakalım ağzını... Dişçinin koltuğunda oturu-yormuş gibi... Aç, aç, daha aç... Tamam. Bu da oldu...

Jandarmanın elleri arka-sında bağlanmış, ağzına da bir mendil tıkanmıştı. Bahçe-nin bir köşesinde boylu bo-yunca yatıyordu.

Bu işi tamamlamak için elindeki bıçağı yere koyarak çömelmiş olan haydut a-yağa kalktı, bıçağı yine e-linde idi. Karanlıkta, bir hey-yulâ gibi durmuş, yerde ya-tan eserini seyreliyordu. Ü-zerinde sarı bir muşamba, başında kulaklarına geçmiş bir kasket vardı. Zavalı jandar-ma, yalnız onun gözlerinin parladığını görüyordu.

Demek bu adam, bir haf-ta evvelki hâdiseyi yapan haydudun arkadaşı idi ve o-nun bir yere sakladığı ma-hut tabloyu almıya gelmişti. Fakat jandarmayı buraya sırf bu işe mâni olması için koymamışlar mıydı? Nasıl da gafil avlanmıştı?

Kont, bu hırsız ele geçi-recek olana kim bilir ne mü-kâfatlar verecekti? Yazık! Haydudu yakalamak da o kadar kolaydı ki! Üzerine atı-larak enseliyecekti. Yazık!

Fakat hakikaten artık iş iştin geçmiş mi bulunuyor-

du? Birşey yapmak için he-nüz imkân yok mu idi?

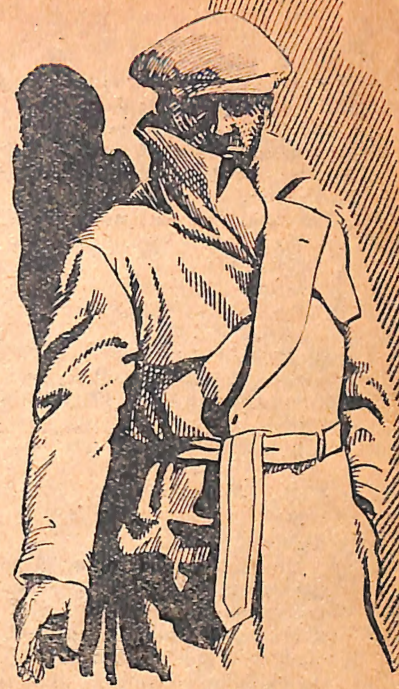
Jandarma, olduğu yerde deprenmeğe başladı. Nafile: Elleri, kolları kılmıdalmıya-cak bir şekilde, sıkı sıkıya bağlanmıştı. Ağzını oynatma-nın ise hiç imkânı yoktu.

Fakat jandarma, kâfi de-recede çocukluk etmişti. Şim-den sonra bütün zekâsını ve gayretini kullanarak bu durumdan kurtulmayı dü-şünüyordu.

Kollarını değilse bile, par-maklarını oynatmaya devam etti. Bu sırada eline, belinde-ki kemer dokundu. Birdenbi-re gözleri parladı:

Kemerine takılı tabancası vardı. Haydut, ya aceleye ge-lip unuttuğu için, yahut da lüzum görmediği için, jan-darmanın silâhını almamıştı. Vakıa kemerin ön tarafında asılı idi. Fakat kemeri ar-kadan çeke çeke tabancayı ellerinin yanına getirmek ve parmaklarla tutmak zor bir şey değildi. Biraz uzun sü-recekti, fakat vakti vardı.

Yavaş yavaş işe koyuldu. Başparmakla şahadet parma-ğı arasında çekilen kemer,

santim santim gelmeye başladı. Fakat birdenbire mükülât çıktı. Tabanca kalçaya gelip takılmıştı. Buradan pek kolay kolay geçmiyecekti. Jandarma son bir gayret sarfetti ve tabanca, kayış üzerindeki yoluna devam ederek ilerledi.

Parmakları şimdi tabancanın kılıfını yakalamıştı.

Fakat Tribuks'un kalbi, yerinden fırlıyacakmış gibi atmaya başladı: Ayak sesleri duymuştu, haydut geliyordu. Döndü baktı: Yaklaşan adam, elinde üzeri sarılı birşeyle geliyordu. Tabloyu almıştı. Elinde bulunan cismin eni elli, boyu yetmiş santim kadardı.

Jandarmanın parmakları titriyerek hareket etti. Tabancanın kılıfını açtı ve çıkarmaya lüzum görmeden, tetiği üstüste iki defa çekti.

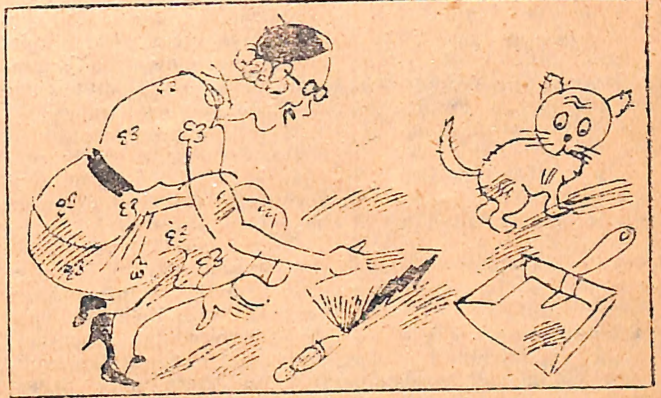
Tabanca sesini duyunca, haydut derhal kendini hademelerin dairesine doğru attı. Ateş edenin orada olduğunu zannetmiş ve üzerine saldırmıştı. Fakat Vinsent daha yeni uyanmıştı. Aynı dakikada şatonun iki penceresinden birden ışık yandı. Kont ile uşağı da uyanmışlardı. Ve ışık yanan iki pencere birden açıldı, Kont'la Henri ellerinde tabanca ile göründüler.

Hırsız, duvar dibini takip ederek kendisini şatonun kenarına attı ve duvara sürünerek binanın arkasına geçti. Fakat kaçacak yer yoktu. Şimdi, şatodakilerin hepsi, onun karanlıkta çok iyi farkedilen sarı gölgesine doğru tabancalarını boşaltıyorlardı.

Haydut, kendisini ateşten muhafaza için bahçe duvarının altına sinmişti. Bir an, karanlık bir köşede kaybolur gibi oldu. Kont ve uşağı tabancalarını doldurarak beklemeye başladılar. Hırsız, kaçmak için duvarın üstüne çıkar ve parmaklıklara tırmanacak olursa, kendilerine daha uygun bir nişan noktası teşkil edecekti. O zaman ateşin altından kurtulmasına imkân yoktu.

(Arkası var)

Karikatür

Mhyop kadın kedisini oksuyor

Yılanlı Kadının evine hırsız girmişti.

KIRMIZI HAKAN

Terry Sullivan, kadehin-den bir yudum daha içerek:

— Bir zamanlar at yarış-larına iştirâk eden namuslu bir adam vardı, dedi. Yarış-tan evvel atlarına esrar ver-miyen, arkadaşlarıyla önce-den anlaşımayan bir adam. E-vet, bir zamanlar böyle bir adam vardı.

Ben :

— Şu var ki Terry, dedim. Senin zamanında Amerika at yarışlarında hangi atın ka-zanacağı önceden kararlaştırılırmış. Burda da öyle yapı-lır sanıyorsun, ama değil. Burda böyle hileler sökmöz.

Terry, kaşlarını kaldıra-rak:

— Geç bakalım geç, dedi. Benim sana söylemek istedi-ğim şey başka. Amerika'da yarışlarda kimin kazanacağı önceden kararlaştırılırdı ama bazan işler hiç de kararlaştırıldığı gibi çıkmazdı. Ümitsiz isminde bir adamın, bütün ümidini elektrik şıngırasına bağladığından bahsedildiğini duydun mu hiç? Duymadın ha? Hakikaten olmuş güzel bir hikâyesidir. Doldur şu barda-ğı bakalım.

Ümitsiz'in asıl adı, Toni Straponi'ydi. Bir zamanlar bira, şarap filân çıkartılan i-ki yerin müdürüydü. Daha başka fabrikalarda da hissesi vardı. İyi para kırardı. Ama zaman geldi, çıkardığı birar-ları kimse almaz oldu, Fabri-kaları battı. Ümitsiz nerdeyse iflâs ediyordu. Neyse ki kira ile tuttuğu bir yarış sahası vardı da, geçindi gitti.

Zengin olduğu zamanlar Toni'den o kadar borç alan olmuştuk ki, sonraları: «İşler

ÇEVİREN :

NIHAL YEĞİNOBALI

Resimleyen : FİRUZ

nasil Toni?» diye sordukları zaman, borç istemeğe cesare-t etmesinler diye parası ol-sun olmasın: «Ümitsiz dost-tum» diye cevap verirdi. On-un için ona «Ümitsiz» adını takmışlardı. Bunun bir iyiliği vardı o da parasız kaldığı za-manlar vereceği cevabı de-ğiştirmek zorunda kalmaması i-di.

Önceden de dediğim gibi, namusluymuştu. Cebinde tabanca taşımazdı ama, en azılı herif-ler bile ona hürmet ederdi. Yufka yürekliydi de. Parasız kaldığı zamanlar arkadaşları: «Borçlularından para istese-ne» derlerdi. Ama o başını sallıyarak: «Yok» diye cevap verirdi. «Parası olmayan bir adamı ille de borcunu öde, di-yer sıkıştırmak günah değil mi? İnsaf edin yahu!»

Evet, işte böyle bir adam-dı. İşinde nasılsa, yarışlarda da öyle idi. Bir gün cokeyle-rinden birinin, yarışı kazana-mıyan bir atı kamçladığını gördü. Öyle bir küplere bidi ki, sorma! Hiddetli bir sesle cokey'e: «İnsaf et, yahu!» dedi. «Atı ancak, kamçıla-makla para kazanacağını bil-digin zaman kamçıla! Başka zaman atları kamçulamak gü-nahtır. İnsaf, yahu!»

Ne diyordum, o günlerde Ümitsiz pek dardaydı. Fena halde paraya ihtiyacı vardı.

Bir gün beni çağırttı.

— Terry, dedi. Biliyorsun, Kırmızı Hakan diye iyi bir a-tım var. Bu atın önümüzdeki yarışta kazanmasını istiy-o-rum. Ama yarışlara bugün-lerde öyle hilebazlıklar giri-yor ki, önceden kazanacağım-dan emin olmak için ne yapa-cığımı bilemiyorum.

Ben :

— Kırmızı Hakan'a azı-cık esrar yutturmağa ne der-sin? dedim. Benim bildiğim bir usul var, esrarları kok-teyl gibi birbirine karıştırı-yo-rum. Nokta kadarıcık bir morfin, bir tutam eroin, bi-razcık da nitro-gliserin.

Ümitsiz:

— Olamaz Terry, dedi. Ben atlarımı severim. Nice güzel hayvan gördüm ki, es-rarla mahvolup gitti. Hem za-ten yarışa giren her serseri atına tika basa esrar verir. Gör müyor musun? Bu şekil-de hiç emin olamam. Sonra birisi seninkinden de daha tesirli bir kokteyl buluverir-se! İnsaf et, Terry.

Ümitsiz'in dediği doğru-y-du. Küçük sahalaradaki yarış-lara iştirâk edenlerin çoğu gangster olduğu için, bütün atlara esrar verilir. Bunu herkes tabii kabul ederdi.

— Peki öyleyse, Ümitsiz, dedim. Yeni birşey deneyelim. Hiç elektrik şıngırası diye birşey duydun mu?

Ümitsiz, başını sallıyarak:

— Hayır, dedi. Nedir o?

Ben de zaten bu aleti belki Ümitsiz'in hoşuna gider diye mahsus yaptırtıyordum. Cebim-den çıkarıp gösterdim. Bu, on santim kadar uzunlukta bir pildi ve ucunda kalın bir iğ-

ne gibi birşeyi varul. Şekli şırıngaya benziyordu ama, ilaç değil elektrik sıkıyordu.

Şırıngayı Ümitsiz'e uzattım ve dedim ki;

— Bu şırıngayı hele bir kere dokundurun, at öyle havalanır ki, değil kordelâdan evvel, kordelâdan geçtikten sonra bile durdurabilen cokeye aşkolsun.

Ümitsiz, elindeki şırıngayı evirip gevirdikten sonra düşünceli düşünceli başını salıyarak;

— Hoşuma gitmedi, Terry, dedi. Bir ata bununla dokunmak günah olur. Mahveder bu atı.

Ben:

— Mahv filân etmez, diye cevap verdim. Sen elektrigin atlara da, insanlara da iyi geldiğini duymadın mı hiç? Doktorlar bile kullanı-

yor ayol. Kırmızı Hakan, biraz tembelcedir. Bu şırınga, onu azıcık ürktür ama ziyasını dokunmaz, bilâkis iyi gelir. Ata can verir, yel gibi koşturur, emin ol.

Bu esnada yarışa girenlerden bazıları, etrafımızı almış, Ümitsiz'in elindeki şırıngaya bakıyorlardı. Hele Slov Jak dedikleri iriyarı bir herif vardı ki, Ümitsiz'in burnunun ta dibine sokulmuştu. Nefesi de öyle bir sarmışak kokuyordu ki, dayanılır gibi değildi. Ümitsiz gözle kaş arasında benim şırıngayla Jak'a şöyle bir dokundu. O koskoca adam, çakallar gibi ulumağa başladı ve öyle sığırdı ki, başı nerdeyse tavana deyecekti. Elini kalçasına bastırmış, sıçrayıp duruyordu. Dört kişi adamı yerinde zor tuttular. Slov Jak, Ümitsiz'e öyle şeyler söyledi ki, ne Amerika'da, ne İrlanda'da böylesini duymadım, ondan sonra da hiç duymadım, hani.

Ümitsiz gülmesini bitirin-

ce:

— Terry! diye bağırdı. Senin şu şırıngayı bir denemeğe niyetim var. Desene, sahiden de can veriyormuş.

Böylece iş olup bitti. Hemen yarışa ait başka teferuatı da kararlaştırdık. Ben:

— Şimdi geriye hilebaz bir cokey bulmak kalıyor, dedim.

Ümitsiz:

— Cokey'in başka türlü, buralarda antikacı dükkânlarında bulunur.

Demek ister gibi güldü. Smit adında bir adamı, bu işe münasip bulduk.

Aklına yanlış birşey gelmesin ha, bu Kırmızı Hakan iyi bir attı. Dürüst bir yarış olsa, değme at ona karşı gelemezdi ama ne yaparsın, yarışlar dürüst değildi ki!

Ümitsiz, hemen Kırmızı Hakan'a binecek olan cokey Smit'i çağırttı. O sırada Ümitsiz'in kırmızı saçlı Gıyanda'sı içeriye girdi. Ümitsiz'in kadınlarla pek alışverişi yoktu ama, bu kız üstünde kalmış gibi birşeydi. Eski ortaklarından birinin karısıydı. Adam ölünce meydanda kal-

mişti. Ümitsiz'in de yüreği yufkadır diye söyledimdi sana. Onun için bu kıza yardım ederdi. Yoksa başka birşey değil, zira Ümitsiz evliydi ve mektebe giden iki de oğlu vardı. Maamafih, Givenda güzel kızdı, saçları da kıp kırmızı idi. Tabiiydi ama, boyama değil. Gidip Ümitsiz'in yazı masasının üstüne oturdu ve o güzel bacaklarını salıyaraktan dinlenmeğe koyuldu.

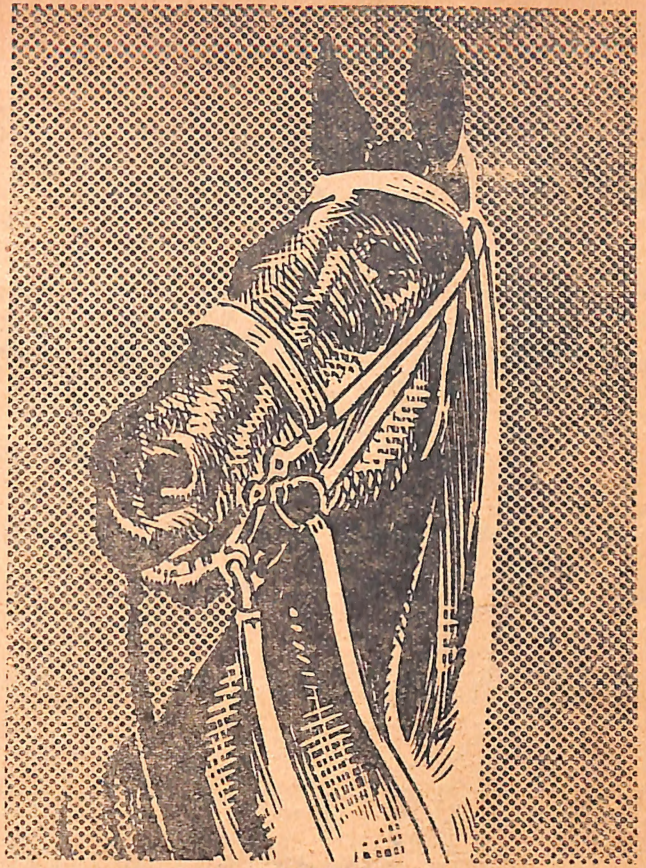
Ümitsiz :

— Çocuklar, dedi. Yarışta kazanmak için önceden hile yapmak yeni birşey değildir. Biliyorsunuz, vaziyetler öyle fenalaştı ki, iş bahislere koyduğumuz parayı satın almağa vardı. Ama bugünlerde yarışlarda öyle namussuz herifler var ki, eski usuller para etmemeğe başladı. Yeni birşey bulmak lâzım. İşte Terry Sullivan'ın bu şırıngası, tam aradığımız şey. Smit bunu gömleğinin kolunun içine saklar, sahaya çıkar çıkmaz da, Kırmızı Hakan'a şöyle bir dokundurur.

Ümitsiz, şırıngayı kimseye söylemesinler diye çocuklara «Namusları» üstüne yemin ettirdiği zaman, gülmekten kendimi alamadım. Namus nerede! Hele Kırmızı Hakan'a binecek olan cokeye gelince, belki ömründe bu kelimeyi duymamıştır bile.

Herneyse, ondan sonra herkes dağıldı. Ben şaşkın bir vaziyetteydim. Zira Ümitsiz'in bütün bu çocuklara böyle açılması garibime gitmişti. Zira Ümitsiz, öyle ağzında bakla ıslanmıyan adamlardan değildi. Hem onun o yufka yüreğini bildiğimden, Slova Jak'a olanları gördükten sonra şırıngayı nasıl kullanacağını aklım almıyordu. İyi bir attı, Kırmızı Hakan. Ona böyle birşey yapmağa Ümitsiz'in içi nasıl razı olurdu?

Gizli kalması icap eden sır, daha o akşamdan her tarafta yayılmıştı. Yarışa iştirak edenlerin hepsi, Smit'in elektrik şırıngası kullanacağını duymuşlardı. Hemen Ümitsiz'i görmeğe geldiler ve

bu işin doğru olup olmadığını sordular.

Ümitsiz, hepsine aynı şeyi söylüyor:

— Evet çocuklar, doğru, diyordu. Ama kimseye söylemeyin ha! Bu sefer elimde esrardan daha güzel birşey var. Biliyorsunuz, Kırmızı Hakan, koşacak olan atların en iyisi. Şimdi bir de onu rüzgâr gibi koşturacak birşey buldum. Sakın kimseye birşey söylemeyin de, gelip benim atıma para koyun, emi?

Ümitsiz, değişmiş, bambaşka bir adam oluvermişti. Onu, o güne kadar bu şekilde konuşurken görmemiştim. Sadece sözlerinde kullandığı kelimeler ve mâna değil, hareketlerinde de büyük bir değişiklik vardı. Ve onun bu gözden kaçmıyacak değişikliği sade benim değil, tahmin ettiğim gibi bütün dinleyicilerin nazarlarını çekmiş ve onlar da, belki benden de fazla

bir hayret ve merak uyanırdı.

Hepsi de kimseye birşey söylememeğe yemin ettiler ve hepsi de anladılar ki, Ümitsiz'in elinde şırınga oldukça, kendi atlarına esrar yutturmak için vakit kaybetmeğe bile değmez.

Terry Sullivan gülümsedi. Sonra :

— Bu meseleyi gizli tuttur ki? dedi.

Ertesi gün Kırmızı Hakan konan paraları yaza yaza bahisleri kaydeden adamların, kalemlerinin uçları kalmadı. Herkes Kırmızı Hakanı tutuyordu, herkes!

Kırmızı Hakan'a oynanan paranın mikdarını şimdi sizlere söylesem, bunu o gün öğrenip de şaşanlardan çok daha fazla şaşarsınız. Evet... O gün Kırmızı Hakan'a oynanan paranın mikdarı ilân edildiği zaman, yarış yerinde gök gürültüsünü andıran bir

uğultu başlamış, herkes merak ve haret içinde birbirlerine bildirilen rakamı tekrar etmeğe başlamıştı. Hakları da vardı doğrusu... Çünkü oynanan mikdar diğer bütün atlara oynananın birkaç misli olması ile kalmıyor, bir mevsimlik at yarışları kazancını bile aşırıyordu.

Bu muazzam para, herkesin heyecanını bir kat daha arttırmış, yarışa tahminlerin üstünde bir kıymet vermişti. Kazananların ellerine geçecek para, onları zengin etmeğe kâfi gelecekti. Bu yüzden yarışın başlamasını bekliyorlardı artık.

Cokeyler'in ata binme zamanından biraz evvel, Ümitsiz Kızıl saçlına dönerek:

— Givenda, dedi. Bu yarış kazanmak için önceden plân kurdum ama, şırınga kullandım da, Kırmızı Kakanın ödünü koparmaya içim razı olmuyor. Haydi git, Hakem Benson'a söyle, Smit'in kolunun içinde elektrik şırıngası var, de.

Ümitsiz'in bu sözleri, kızıl saçlısını evvelâ şaşırttı sonra da korkuttu. Ümitsiz

Hakan üzerine yatırmalarına sebep olmuştu. Kırmızı Hakan yarışı kaybettiği takdirde - ki bu şırınga yapılmadığı vakit muhakkaktı - binlerce insan büyük ziyanlara uğrıyacaktı. Ve bu ziyan, belki de Ümitsiz'in başına birçok belâlar açacaktı. Hayır, hayır..... Givenda buna asla razı olamazdı. Bu, hem Ümitsiz için, hem de Kırmızı Hakan üzerine oynayanlar için lâzımdı.

Genç kız, söylenen sözleri kabul etmediğini gösteren katı bir tavırla Ümitsiz'e baktı. Sonra sert bir sesle:

— Sen beni ne sandın? diye bağırdı. Aptal mı, yoksa çocuk mu?

Ümitsiz gülümsedi ve ciddi olduğu zamanlardaki gibi yumuşak bir sesle:

— Sen iyi bir kızsın, Givenda, dedi. Söz dinlersin. Haydi, bakayım.

Bunu yalnız benim için değil, Kırmızı Hakan hattâ, Kırmızı Hakan'ımın üzerine oynayanlar için yapmalısın. Çünkü hepimizin menfaati buna bağlı. Evet, yapacağın bu iş hepimizi kurtaracak ve memnun edecektir. Haydi ki-

etmedi. Dosdoğru Hakem Benson'a gitti. Hakem Benson, doğru bir adamdı. Bütün gangsterler hakemliğe onu seçerlerdi. Çünkü Benson'un rakiplerinden rüşvet yemeyeceğini bilirdiler.

Givenda, ne dedi bilmiyorum ama, Benson derhal cokeylerin yanına koşup, Smit'i atından indirdi. Hakikaten elektrik şırıngası, Smit'in gömlek kolunun içinde idi. Hakem, hiddetinden kıpkırmızı kesilerek:

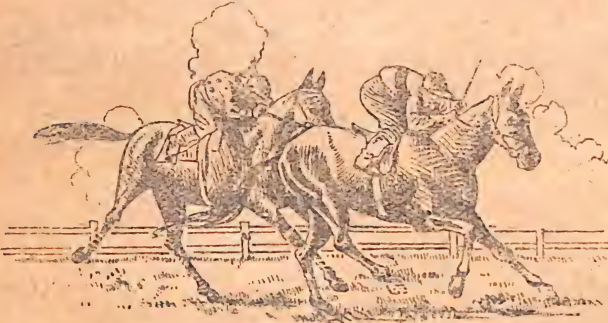
— Ver onu bana! diye bağırdı. Yarıştan sonra görüşürüz.

Hakem Benson, fena halde kızmıştı. Bunca yıldır hakemlik ettiği halde, böyle bir olayla karşılaşmamıştı. İşte bunun içindir ki, hayreti de kızgınlığından aşağı değildi. Bir müddet Smit'e baktı. Başını iki yana salladıktan sonra acele adımlarla hakem yerine doğru yürüdü.

Cokeyler, atlarına binip yerli yerine geçtiler. Hakem de kendi locasına girdi.

Şimdi herkes, hakemin şırıngayı aldığını görmüştü. Kırmızı Hakan'ı tutanları bir telâştır aldı. Hepsisi de, hemen dışarı koşup paralarını çektiler ve başka atlara yatırdılar.

Düşünün bir kere... Yüzbinlerce insanın, yüzbinlerce lira oynadıkları bir at yarışında, hiç ümit edilmedik bir anda, cereyan eden bu olay, ortahğı ne hale getirir? Yarış yerinde uğultulu bir karışıklık çıkmış, herkes birbirine girmişti. Evet, herkesin birbirine girdiği bu yerde, herkesten başka türlü olan, herkesten başka hareket eden bir tek kişi vardı. Kimdi biliyor musunuz?... Ümitsiz... Evet, ümitsiz bu binlerce, yüzbinlerce insanın hiçbirine benzemiyordu o anda... Çünkü gülüyordu. Fakat kahkahla değil... İçin için gülüyordu. Ve onu görenler, onun bu aykırı hareketine bir mâna veremiyorlar, birşey anıyamıyorlardı. Hakkı idiler... Çünkü ben de onlar gibi birşey anıyamıyor, birşeye karar veremiyordum. Acaba Ü-

ne demek istiyordu? Söylediği şeylerin yapılmasına imkân mı vardı? Genç kız bu işi yapabilir mi idi hiç? Mademki Ümitsiz Kırmızı Hakan'ını bu kadar seviyor, ona böyle birşeyin yapılmasına razı olamıyordu, peki bunu ne için evvelden düşünmemişti? Herkese söylemiş ve herkesin paralarını Kırmızı

zıl saçlı meleğim, beni daha fazla üzme. Dediyimi yap...

Ümitsiz bu sözleri o kadar yumuşak o kadar tatlı bir sesle söylemişti ki, kızıl saçlıya bir an evvelki kızgınlık ve hayretini unutturmuş, sanki Ümitsiz daha ilk söyleyişinde bu işi kabul etmiş gibiydi.

Givenda, daha fazla itiraz

mitsiz ne düşünüyordu? Bu-
nu bir Allah bir de kendisi bi-
liyordu...

Terry Sullivan sustu. Son-
ra kaşlarını çatarak boş bar-
dağına baktı. Bardağı tekrar
dolunca, biraz hüzünlü bir ta-
vırla devam etti:

— Yarışı kazanacağından
emin olmak için, bundan da-
ha iyi bir usul bulunamazdı.
Çünkü, ne demek istediğini
anlıyorsun ya, Ümitsiz yarışı
hilesiz, oyunsuz bir hale sok-
muştu. Öteki çocuklardan hiç
biri atlarına esrar vermeğe
niyet bile etmemişlerdi. Ma-
demki Kırmızı Hakan da at-
ların en iyisiydi, sıringaya ne
hacet vardı? Senin anlayaca-
ğın, Ümitsiz ötekilere gayet
namusluca bir hile yapmıştı.

Ben şaşkın şaşkın:

— Demek kazandı? dedim.
Ama, önceden kararlaştırılan
yarışların bazan hiç de ka-
rarlaştırıldığı gibi olmadığını
anlatmak istiyordun zanne-
dersem?

Terry:

— Kazandı ya! dedi. Hem
de nasıl! Öteki atlar onun
yanında ihtiyaç eşeklere ben-
ziyorlardı. Öyle bir koşuyor-

du ki, herkesin parmağı ağ-
zında kaldı. Hele Hakem
Benson, heyecanından yerin-
de duramıyordu. Hattâ bir a-
ralık dayanamadı, kendini
tutamadı «Sen guna bak he-
le!» diye bağırdı. «Kırmızı
Hakan, sıringasız da kazanı-
yor be!»

Şimdi hikâyenin en can
alcak noktasına geliyorum i-
yi dinle. Sana kazanacağı-
ndan emin olmak için önceden
tertibat alınsa da, kader iş-
leri bazan bozar demiştim.
Hakem heyecanından elini di-
zine vurdu. Elektrik sıringa-
sının elinde olduğunu unut-

muştu. Pilin iğnesi dizine de-
ğer değmez, korkunç bir fer-
yat kopardı ve arkasından or-
du kovalıyormuş gibi koşma-
ğa başladı. Eminim yarışa
girseydi, Kırmızı Hakan'ı ge-
çerdi. Bütün saha, altüst ol-
du. Ben de gözlerimden yaş-
lar aka aka gülüyordum a-
ma, içim kan ağlıyordu.

— Neden kan ağlıyordu?
diye sordum.

— Ne yaparsın, bazı in-
sanlar, doğuştan aptaldır, di-
ye söylendi. Bilmez misin ki
at kordelâya vardığı zaman,
hakem locasında değilse,
o yarış yarış sayılmaz?

Karikatür

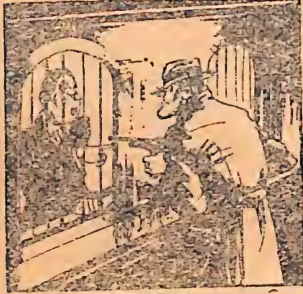
— Patronun bana karşı alâkası arttı.
— Nerden anladın?
— Bana : «Burada mı çalışıyorsun» diye sordu.

— Kendi atomu parçalamak için günlerdir uğraşiyor. Ben bir tabak parçaladım diye kızdı!..

Doktor kapı çalıyor.

— Lâtfen öbür kişiden alınız

İspanya dahili harbinin ateş ve ölüm sahneleriyle dolu bir aşk ve serüven romanı. 424 sayfa 250 kuruş. Bitmek üzere olan bu romanı muhakkak okuyunuz

Çıkaran : Türkiye Yayınevi

— Çocuğu kaybettim!
— Neden bir polise başvurmadın!
— Çocuğu, polisle konuşurken kaybettim ya!..

Hakem hâlâ sayıyor!..

— Hey Ahmet... Ustabası ne çeşit pabuç giyerdi!..

Ormanlar Hâkimi

2

NE İSE TEHLİKELİ DEĞİL, HIÇ YARA
ALMAMIŞ. KENDİNE GELİYOR.

KALU BENİMİ

BAY TEKİN

BEN YOLUN KENARINDAN
GİDERKEN MASKELİ
BİR ADAM ÇIKTI VE
KAFAMA DİPÇİKLE
VURUP BENİ
BAYILTTI

EYET PARAYI
ÇALDI TELGRAFI
OKUDU. HAYDİ
KAMPA GİDELİM

İŞTE BÜTÜN HAYVANLAR
ÇALINDI. KRİSPİN
SENDEN TELGRAFI ÇALIP
BANA SİPARİŞ YEREN
SİRKİ ÖĞRENDİ. BENİDE
SİLÂH SESİLE
KAMPTAN U-
ZAKLAŞTIRI-
ŞINI GÖRDÜ

BELKİ ONU
VAPURABİN
MEDEN YAKA-
LIYIYA BİLİRİZ

BUESNADA KRİSPİN HAYVANLARI
GEMİYE YÜKLEMİŞTİ.

OH! DAYI BUHİRSİZLİKTİR
BAY TEKİN BUNLARI YAKA-
LAMAK İÇİN ALTIYAY UÇ-
RAŞTI

SEN
KAMARANA
GİT.

GEMİ DÜDÜK ÖTTÜREREK
RIHTIMDAN AYRILDI VE
SANFRANSİSKOYA DOĞRU YOLA
ÇIKTI.

HEY! KAPTAN BENİ ŞU
GEMİYE YETİŞTİRİRSEN
SANA BİN FRANK
VERECEĞİM

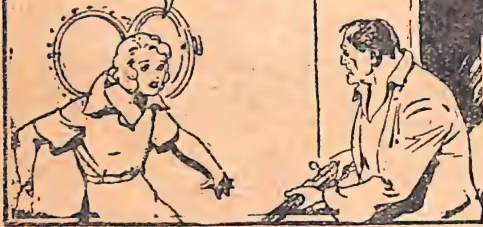

BAY TEKİN BU SÜRATLİ KANO
İLE HAYVANLARINI KAÇIRAN
KRİSPİN İ TAKİBE BAŞLAMIŞTI.

HAYIR HAYIR! ONA
ATEŞ ETMENİZİ
İSTEMİYORUM.

DEFOL ORA-
DAN: YOKSA.

AH ZALİM BUNU
BANA ÖDEYE-
CEKSİN

İSTE BU SEFER
DUR DURACAĞIM

EYVAH KAPTAN
VURULDU

KALU SEN
İDARE ET

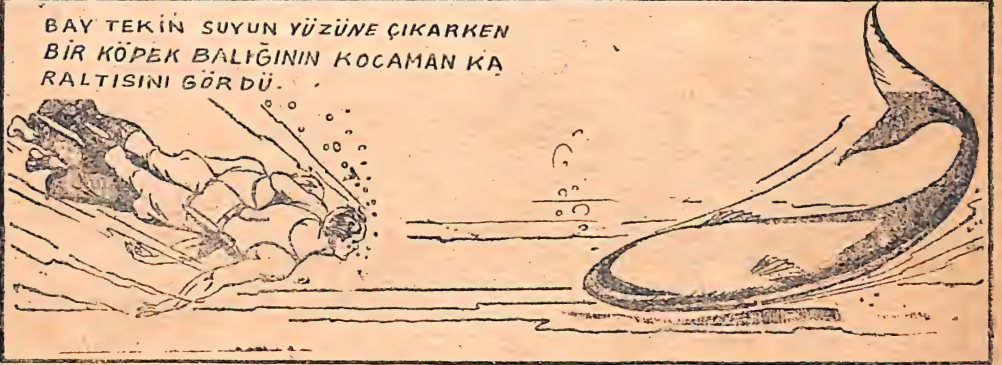
PEKİ PATRON

BAY TEKİN BOĞULMAKTA OLAN
KAPTANIN ELİNİ GÖRDÜ

BAY TEKİN SUYUN YÜZÜNE ÇIKARKEN
BİR KÖPEK BALIĞININ KOCAMAN KA
RALTISINI GÖRDÜ.

CANAVAR AVINI YAKALAMAK İÇİN TERS
DÖNÜNCÜ BAY TEKİNDE BİÇAĞI İLE
KARNINI DEŞTİ.

KALU KANOYU BAY TEKİNİN
DALDIĞI YERDE DÖNDÜRÜP
DURUYORDU.

BU FENA HALÂ
GÖRÜNMEDİLER.

BIRDENBİRE KÖPEK BALIĞI CAN ACISI
İLE HAVAYAFIRLADI. KALU DA HAYVANA
DOĞRUGİDİYORDU.

KALU HAYVANI HAVADA VURDU.

KÖPEK BALIĞINI
GÖRÜNCE PATRON
GİTTİ DEDİM.

ÇOK ŞÜKÜR HAYIR
DOSTUM KALU.
HAK'I ÇABUK DOK
TORA GÖTÜRELİM

KURŞUNU ALDIM
BİR İKİ GÜNEKA
DAR İYİLEŞİR.

ÇOK TEŞEKKÜR DOKTOR
ŞİMDİ BENİM KRİSPİN
İLE İŞİM VAR.

KRİSPİN HAYVAN
LARLA KARAYA
ÇIKINCA YAKALA
MALARI İÇİN TEL
GRAF ÇEKTİM.

PATRON
BİRİ SİZİ
ÇAĞIRIYOR

BAY TEKİN
BAY TEKİN

BAY TEKİN ÇABUK
BÜYÜK KARA ASLAN
KARDEŞİMİ YEDİ.
KABİLEDEN HER GECE
BİRİNİ PARÇALIYOR.

BİRSİYAH ASLANMI?
GÖRÜLMEMİŞ SEY
BUDELİ

BELKİ KALU FARAT
NE OLDUĞUNU BİR
GİDİP GÖRMELİ

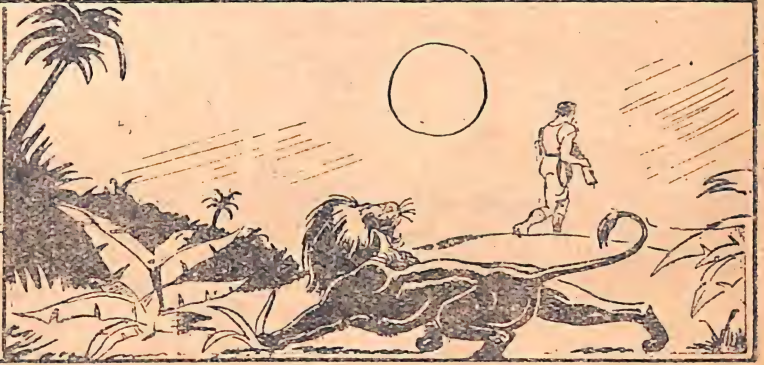

BAY TEKİN SESSİZCE ÇALIĞARIN
ARKASINA SAKLANDI HAYVANDA
ORMANDANÇIKARAK ONUN PEŞİNE TAKIL
DI. AVCI AVLANMIŞTI.

ASLAN BAY TEKİNİN
İZİNİ KOVALAR
KEN BAY TEKİNDE
— ACAIP DİYORDU
ASLANIN İZİNİ
TAMAMİLE KAYBET
TİM. ACABA
KAÇTIMI?

FAKAT ASLAN KÜKREYEREK ÜZERİ
NE ATILINCA KENDİNİ KORUMAK
İÇİN ANCAK VAKIT
BULABİLDİ.

VE HEMEN EN YAKIN AĞACIN DALINA
SIĞIRADI.

SIĞIRAMASI İLE ASLANIN PENÇESİNİ
YEMESİ BİR OLDU.

BURAYA GEL YAVRUM GÖRMEK İSTİYÖ-
RUM SENİ Bİ DAHA SIĞIRA.

VE ASLAN SIÇRADI HOOR
BAY TEKİNİN KEMENTİ
BELİNE GEÇTİ VE ASILI
KALDI...

SEN BURADA BİRAZ
BEKLE BEN ÇABUCAK
KAMPA DÖNÜP SANA
YER HAZIRLIYAYIM.

NE OLUYOR ÇIKAMIYORUM
KUHLAR KAYIYOR. İMDAT
KALU!... İMDAT!

BÜTÜN GAYRETLERİNE RAĞMEN BAY
TEKİN GİT TIKÇE DAHA ÇOK BATIYORDU

ASLANDA
KURTULMAGA ÇALIŞIYORDU

DİNLE MOLA
BAY TEKİN
İMDAT İSTİYOR
HAYDI KOŞAUM!

KEMENDİN UÇUNU
KOLUMA BAĞLAYA
YIM. EĞER SADE
KALUGELİRSE

ASLANA ATEŞ EDEYİMİ
BAY TEKİN

HAYIR KALU
HAVAYA ATEŞ ET VE
KAÇ NE OLACAĞINI
GÖRÜRSÜN

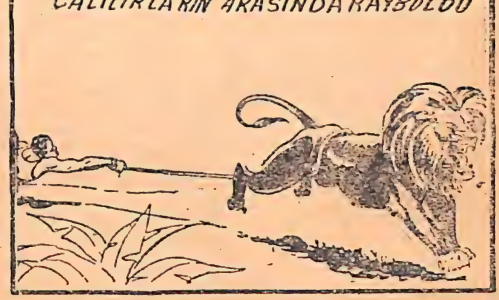
KALU ATEŞ ET Tİ VERAÇTI. ASLAN
UZERİNE ATILDI.

BOYLECE BAY TEKİNİ BATAKLIKTAN
ÇEKİPÇIKARDI.

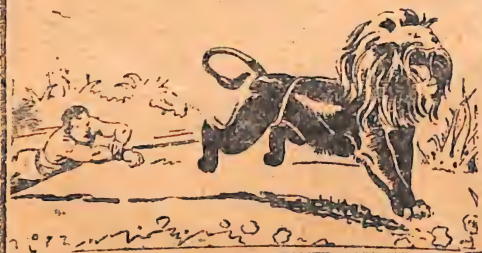
VE BAY TEKİNİ SÜRÜKLEYEREK
CALILIKLARIN ARASINDA KAYBOLDU

KAL U EFENDİSİNİ KAŞARAK TAKİP EDİYOR VE NETİCEDEN
KORKUYA DÜŞÜYORSU. BAY TEKİNİ VURURUM DİYE ATEŞ TEDEMİYORDU.

BU SIRADA, BAY TEKİN İRİ BİLE
GİNDEN ÇIKARMAĞA ÇABALIYORDU.

KORKTU
SAKLANMIŞ TIR.

İYİYİM KALU YALNIZ
BİRAZ SIYRIKLAR
VAR. PEKİ AMA
MOLA NEREDE?

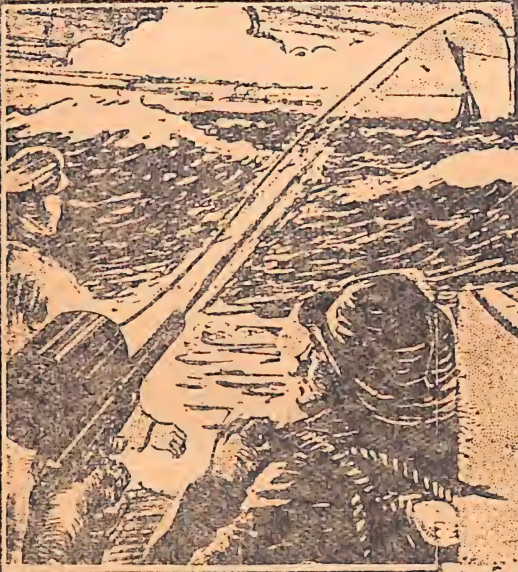
(Arkası var)

Bugünün HÂRIKALARI

Harpten evvel yapılmış bir silâh. O vakitler çok tehlikeli olan bu silâh, bu yeni harbin vücutta getirdiği silâhlar yanında sıfıra inmiştir. Resimde görüldüğü üzere balonlara bağlanmış sepetlerde mayinler vardır. Bu balonlar, rüzgârla düşman tarafına gitmekte ve uçaklara çarparak uçakları parçalamakta idiler. Bu silâh Binbaşı Muir tarafından icat edilmişti. Ve 5 siliine mal olmakta idi.

En son keşfedilen deniz kurtarma aleti, 22 - 23 santim uzunluğunda bir tabancadır. İp bu aletle 90 metre mesafeye kadar fırlatılabilmektedir. Bu tabanca, aynı zamanda paraşüt fırlatmak için de kullanılabilir.

Rus pilotları, artık uçaklarını yarılarında, daha doğrusu bavullarında taşıyorlar. Bu uçak lastikten yapılmıştır ve motörsüzdür. Bir otomobil lastiği gibi pompa ile şişirilen bu lastik-uçağın şiştikten sonra kancalarının uzunluğu 9 metreden fazladır.

KIRMIZI Sokak

ÇEVİREN :

VEDİİ EVSAL

Resimleyen : SURURİ

cup olmuştu. Birseyler söylemek için sofrada ayağa kalkmıştı. Fakat heyecanından dili tutulmuştu. Sadece arka arkaya teşekkür etti. Ve alkışlar arasında yerine oturdu.

Chris, yolda giderken yirmibeş senelik hayatını düşünüyordu. J. J. Hogarth müessesesine genç olarak girmişti. Tam yirmibeş uzun seneye işlerini bir gün bile aksatmadan orada çalışmıştı. Bütün bunları düşünürken epeyce yol almış, Nev York'un cenup tarafındaki kenar mahallelere gelmişti. İçkiyi biraz fazla kaçırmasına rağmen temiz hava iyi gelmişti. Odukça açılmıştı.

Sokağın köşesini döndüğü zaman bir kadının: «İmdat, yetişin!...» diye bağırdığını duydu. Adımlarını sıklaştırarak sesin geldiği tarafa doğru yürüdü. Uzun boylu bir erkek bir kadını karanlık bir kapının önünde sıkıştırmış tokatlıyordu. Chris hiç tereddüt etmeden ileri atıldı. Şemsiyesinin sapıyla adamın suratına birkaç defa vurdu. Canı yanan adam kadını bırakarak sokağın karanlık tarafına koşarak gözden kayboldu. Chris yardım etmek için kadına döndü. Onun gençliği ve güzelliği karşısında

Christopher Cross otelin büyük kapısından çıkar çıkmaz temiz havayla karşılaştı. Dışarıyı soğuk olmamakla beraber pek de iyi değildi. Yağmur hafif hafif giseliyordu. Chris (onu tanıdıkları isminin kısaltılmış şekliyle çağırırlardı.) şemsiyesini açtı. Ceketinin yakasını kaldırdı. Kaldırında ağır ağır yürümeye başladı.

Chris, tam yirmibeş sene-denberi J. J. Hogarth ticaret-evinde kasadarlık yapıyordu. Şirketin bütün parası ona emanet edilmişti. Gayet namushu bir adam olan Chris

vazifesinde en ufak bir ihmalde bulunmamıştı. Kıymetli bir patronu onun bu iyiliğinin altında kalmak istememişti. Serefine New York'un en büyük otellerinden birisinde bir ziyafet vermişti. Müessesenin diğer memurlarının da hazır bulunduğu bu yemekte bir aralık patron J. J. Hogarth ayağa kalkarak Chris'i metheden uzun bir nutuk söylemiş ve ona iyi hizmetlerine karşılık hatıra olmak üzere altından bir saat hediye etmişti.

Chris, patronunun bu ince nezaketi karşısında çok mah-

biraz şaşırarak: «Bir yerinizi acıtmadı ya?» diye sordu.

Güzel kadın cevap vermeden başıyla hayır mânasına gelen bir işaret yaparak üstünü düzeltmeye başladı. Chris gülmüsiyerek: «Bir polis çağırayım» dedi.

Kadın heyecanlanarak: «Hayır istemez... Lüzumu yok!...» diye ona mâni olmak istedi. Chris onu dinlemiyerek bastonunun sapıyla kaldırım kenarına vurmaya başladı. Polislerin geceleyin birbirlerini bu şekilde işaretlerle çağırıklarını biliyordu. Semsiyeye sapının çıkardığı gürültüye uzaktan vurulan bir ses cevap verdi. Biraz sonra polis sokağın başında gözüktü.

Kadın, polisin sualine ağır ağır cevap verdi. Eliyle kapı aradığını göstererek: «Adam üzerime burada hücum etti.» dedi. «Çantamda onbeş dolar vardı. Sadece onu çalabildi.»

Polis: «Beni burada bekleyin. Şimdi bir arkadaş daha bulur gelirim. İşin icabına bakalız» diyerek uzaklaştı.

Polis, gözden kaybolduktan sonra kadın Chris'e dönerek:

— «Buradan çabuk uzaklaşalım. Onbeş dolar bir para için polisin ve gazetelerin diline düşmek istemem!» dedi.

Kadın Chris'in koluna girdi yürümeye başladılar. Biraz yol aldıktan sonra güzel kadının bir apartman kapısı önünde durdu. Eliyle beşinci katın penceresini gösterdi.

— «Burada oturuyorum.» dedi, «sizi yukarı davet etmek isterdim. Fakat evde başka bir kız arkadaşım daha var. Yaptıklarınıza teşekkürler ve iyi geceler...»

Chris onu kolundan tutarak: «Bir dakika» dedi. Ve karşı kaldırımdaki lokantamısı yeri göstererek: «Burada karşılıklı birşey içsek nasıl olur?» diye ilâve etti.

Birlikte içeri girdiler. Gelen garsondan Chris iki kahve istedi. Kadın:

— «Beni ancak bir içki ayakta tutabilir. Bana bir kadeh susuz viski getir!» dedi.

Ve garson uzaklaşırken de: «Johnny'yi gördünüz mü hiç?...» diye ilâve etti. Garson başıyla hayır mânasına gelen bir işaret yaptı.

Söze tekrar ilk başhyan Chris oldu. Ona adını sordu. Güzel kadın: «March... Kitty March.» dedi. «Ya sizinki?»

— «Benim ki Cross... Christopher Cross... Fakat dost için sadece Chris.»

Kitty gülmüsiyerek: «Chris Cross... Güzel bir isim!» diye mırıldandı.

İkisi de birbirlerinden az çok hoşlanmışlardı. Umumiyetle az konuşan Chris'in sanki dili çözülmişti. Birden bire konuşkan bir adam olmuştu. Kitty, tatlı tatlı gülmüsiyerek Chris'in gözlerinin içine baktı:

— Ben tiyatrodan artistim, dedi. Onun için gecenin bu saatinde sokaklarda kaldım. Kumpanyamız iyi kazanıyordu. Bu gece oyundan sonra patron bana ve birkaç kişiye yol verdi. Bana biraz daha kendinizden bahseder misiniz?..

Chris gülmüsiyerek birşeyler söylemeye hazırlandı. Fakat güzel kadın fırsat vermedi:

Film Hikâyeleri

OYNAYANLAR

Chris Cross Edward G. Robinson
Kitty March .. Joan Bennett
Johnny Prince .. Dan Duryea
Millie Margaret Lindsay

Rejîsör : Fritz Lang
Universal

di:

— Hayır söylemeyin, mesleğinizi ben tahmin edeyim... Bir bankada çalışıyorsunuz. Yahut da sağlarmızın şakaklarınızdan ağardığına bakılırsa ressam, muharrir gibi birşeysiniz!..

Chris: «Biraz resim yaparım.» diye cevap verdi.

Söylediği hakikatti. Çocukken büyüyünce iyi bir ressam olmayı çok istemişti. Fakir bir ailenin evlâdıydı. Babasının vakitsiz ölümü onu erken hayata atılmak zorunda bırakmıştı. Buna rağmen resim yapmayı bırakmış değildi. Evinde kendi eliyle yaptığı birçok yağlıboya tabloları vardı. Bunları satıp para ka-

zanmak hiç aklına gelmemişti.

Kitty, ona doğru eğilerek: «Geçenlerde Beşinci Cadde'deki bir galeride küçük bir tablo gördüm. fiyatı için elibin dolar demişlerdi,» dedi.

Chris: «Ben amatörüm. Tablolarımı kendim için yaparım. Onları satmam,» diye cevap verdi.

Lokanta kapanıncıya kadar başbaşa konuştular. Chris onun adresini aldı ve ona mektup yazacağını söyledi. Lâf arasında demin garsona sorduğu Johnny'nin kim ol-

duğunu sordu. Kitty: «Benimle birlikte oturan kız arkadaşım Millie'nin sevgilisi,» diye cevap verdi. Vedalaşarak ayrıldılar.

Ertesi gün günlerden Pazar olduğu halde Chris erken uyandı. Karısı Adele hâlâ yatıyordu. Kalktı kendi kahvesini kendisi pişirdi. Bir akşam evvel Kitty lokantada masası üzerinde duran vazodan çiçek alarak yakasına takmıştı. Onun resmini yaptı. Öğleye doğru karısı uyandı. Gayet ters suratlı bir kadındı. Her fırsatta kocasına çatar dururdu. Öğleden sonra Chris ziyaretine gelen iş arkadaşı Charlie'ye tablolarını gösterdi. Akşama doğru beraberce sokağa çıktılar. Charlie evine; Chris de Kitty'nin apartmanının karşısındaki lokantaya gitti.

Oradan bir mektup yazarak garsonla Kitty'nin oturduğu daireye gönderdi. Güzel kadın mektubu Johnny Prince'in de duyması için yüksek sesle okumaya başladı. Johnny bir kahkaha atarak: «Tıpkı bir mektepli gibi randevu istiyor,» dedi.

Kitty gülererek: «O, bana sevgili olacak yaşatan zi-

yade baba olacak yaşta. Fakat ne de olsa cumartesi akşamı beni senin elinden o kurtardı,» diye cevap verdi.

Johnny, uzun boylu, zayıf yapılı bir adamdı. İdeali büyük vurgunlar yaparak çok para kazanan bir gangster olmaktı. Fakat son defa cumartesi gecesi Kitty'nin elinden zorla elli dolar alarak kaçmıştı. Güzel kadın mesele büyümesin diye polise onbes dolar demişti.

Kitty, onu çıldırasiya seviyordu. Elinden kaçırılmamak için onun her yaptığına iyi olsun olmasın tahammül ediyordu. Hattâ sırf Johnny'yi kendisine daha fazla bağlamak için, Chris'i ona zengin bir budala olarak tanıtmıştı. İkisi birlikte çalışırlarsa ondan mükemmel para sızdırabilebilirdi. Johnny, son zamanlarda garaj işletmek istiyordu. Bunun için en az bin dolar lâzımdı. Bunu Kitty, kendisine aşık olan Chris'ten temin edeceğini Johnny'ye söylemişti.

Kitty, o gün lokantada Chris'le buluşunca, kendisini acındırma başladı. İşsiz kaldığını, giydiği elbiselerin akrabası Millie'ye ait olduğunu

Chris'in gözleri adama-küllü kararıştı. Eline geçirdiği tornavidayla Kitty'ye hücum etti!..

nu, girtlagına kadar borcu bulunduğunu ve muhakkak beşyüz dolara ihtiyacı olduğunu söyledi. Chris de ona evli olduğunu fakat karısıyla geçinemediğini, parayı bulmaya gayret edeceğini söyledi.

Nitekim bir faizciyle anlaşarak haftada on dolar ödemek şartıyla 500 dolar ödünç aldı. Kitty bu para ile iktifa etmedi. Binbir dolaplar çevirerek Chris'ten para çekmeye başladı. Zavallı kasadar artık dışardan para bulamadığından -kasasından para çekmeğe başladı. Güzel Kitty'nin adamakıllı esiri olmuştu. Onun bir dediğini iki yapmıyordu artık.

Chris, boş vakitlerini hep Kitty'nin apartmanında geçiriyordu. Evine akşamları geç vakit yatmak için gidiyordu. Tablolarını da sevgilisinin evine götürmüş orada çalışıyordu. Bir gün Kitty'nin evinde Johnny'le karşılaştı. Kadın onu: «Millie'nin sevgilisi Johnny,» diye takdim etti. Chris onun elini sıkarken:

— Sizi evvelce bir yerde görmüş gibiyim, dedi.

— Olabilir. Belki bir yerde karşılaşmışıktır.

Johnny'nin artık Chris tarafından tanınmaktan korkusu kalmamıştı. Millie'nin sevgilisi adı altında eve serbestçe girip çıkıyordu. Bir gün tablolarından birkaçını satmak fikri aklına geldi. Birkaçını alarak meşhur kritikçilerden Damon Janeway'e götürdü. Adam resimleri çok takdir etti. Kimin yaptığını sorunca Johnny eserleri Kitty March isimli güzel bir kadının yaptığını söyledi.

Akşam Kitty, Chris'in yüzüne biraz fazla gülerек bütün tabloları «Kitty March» imzasını attırdı. O, bunda hiç bir mahzur görmüyordu. Çünkü onunla evlenmeyi aklına koymuştu. Kitty de anladığına göre bunu candan istiyordu.

Tablolar çok para ediyordu. Fakat bundan Chris'in haberi yoktu. Chris'e resimleri dostlarına hediye ettiğini

söylüyordu. Chris kasadaki bin dolar açığını kapatamadığından işinden çıkarılmıştı. Şimdi ona paraca Kitty yardım ediyordu. O da vakit geçirmek için resim yapıyordu.

Bir akşam sevgilisinin evine geldiği zaman Kitty'le Johnny'yi sarmaş dolaş gördü. Hem sevişiyorlar, hem de birbirlerine aşk cümleleri fıslıyordu. Beyninden vurulmuşa döndü. Gürültü etmeden dışarı çıktı. Sokaklarda bir müddet başı boş dolaştı. Tekrar eve döndü. Kitty soyunmuş yatağına girmişti. Yanına yaklaşarak: «Karıma birkaç bin dolar veririm yakamı bırakacak,» dedi. «İstersen evlenme hazırlıklarına başlayalım.»

Kitty gülerек: «Şimdi bunları bırakalım,» dedi. Chris kızarak: «Açık konuş,» dedi. «Beni hiçbir zaman sevmedin. Hep Johnny'yi seviyordun!»

Kitty tekrar bir kahkaha attı: «Ne zannettin ya! Senin o komik suratına mı âşık olacaktım!» diye cevap verdi. Chris'in gözleri karardı. Elime geçirdiği bir tornavidayı hırsı geçinceye kadar Kitty'nin vücudüne batırdı... batırdı... batırdı!.. Sonra kimseye görünmeden geldiği gibi gitti.

Akşam Johnny adamakıllı sarhoş geldi, gürültü yaparak yukarı çıktı. Bir müddet kapıda bekledikten sonra Kitty'nin açmadığını görünce küfrederek gürültüyle geldiği gibi gitti. Ertesi gün bir çok şahitlerin şهادetiyle tevkif edildi. Evinde Chris'in tablolarından kazanılan birkaç bin dolar, Kitty'nin saklaması için verdiği mücevherat bulundu. Cinayeti hırsızlık yüzünden yaptığı zannedilerek idama mahkûm edildi. Hiçkimse onun cinayeti: «Ben yapmadım,» diyişine inanmıyordu. Mahalledekiler onun Kitty'den para çeken, sırasında kadına eziyet eden biri olduğunu biliyorlardı.

Chris idam gününe kadar evinden dışarı çıkmadı. Vicdan azabı her yerde onu rahatsız ediyordu. Nereye gitse:

Chris tam yirmibes nedenberi J. J. Hogarth ticaret evinde çalışırdı. Gayet namuslu bir kasadardı. Fakat bir gün, Kitty isimli güzel bir kadına rastladı...

«Kitty'yi sen öldürdün. Şimdi bir cinayet daha işliyorsun!» diyen sesler duyuyordu. Saat baktı. Johnny'nin idam edilmesine az bir zaman kalmıştı. Eğer asıl katilin kendisi olduğunu söylemezse bütün ömrünce rahat yaşayamayacağını anladı. Deli gibi sokağa koştu. Dışarda sağnaktan başanırcasına yağmur yağıyordu. Geç kalmış olmamak için karakola doğru koşmağa başladı. Kitty'yle Johnny'yi aldattı. Fakat o adaleti aldatmak istemiyordu.

Detektif

OLABİLİR MİSİNİZ?

Hava Postaları Komutanı Binbaşı Gor, karşısında oturan kralın hususi postacısı Floyd Ceymis'e :

— Bu posta ile gönderilemeyecek kadar mühim bir haber var, diyordu. Onun için bizzat kendiniz gitmelisiniz. Uçakta yeriniz hazırdr. İstasyonda sizi sefaret otomobili bekliyecek ve doğruca sefirin yanına götürecektir.

1 — Floyd Ceymis, uçağa vaktinde geldi. Kendisinden başka üç yolcu daha vardı. Bunlardan birisi Bayan Levenştayn isminde bir kadındı. Erkeklerden biri de Frederik Morton adında sakallı bir zatti.

2 — Uçağa en son Floyd binmişti. Uçağın en ön tarafında oturan yolcu Harvey Hudson adında biri idi. Floyd : «Bunlar kendi halinde insanlar, bunlardan bana zarar gelmez» diye düşündü.

3 — Biraz sonra Floyd, ayağa kalkarak sigara salonuna geçti. Üç yolcudan biri de, diğer iki kişinin uyuduğunu görerek yavaşça yerinden kalkıp Floyd'u takip etti.

4 — Uçaktaki garson, yarım saat sonra sigara salonuna baktığı zaman, korku ile uçak komutanına koştu ve heyecanlı bir sesle :

— Yolculardan birini öldürmüşler, diye bağırdı.

5 — Komutan hemen sigara salonuna koştu. Floyd, öldürülmüştü.

KIRALIN Postacısı

6 — Komutan telsizle bazı haberler verdi. Sonra sigara salonunun kapısını mühürlü-yerek, garsonu çağırdı.

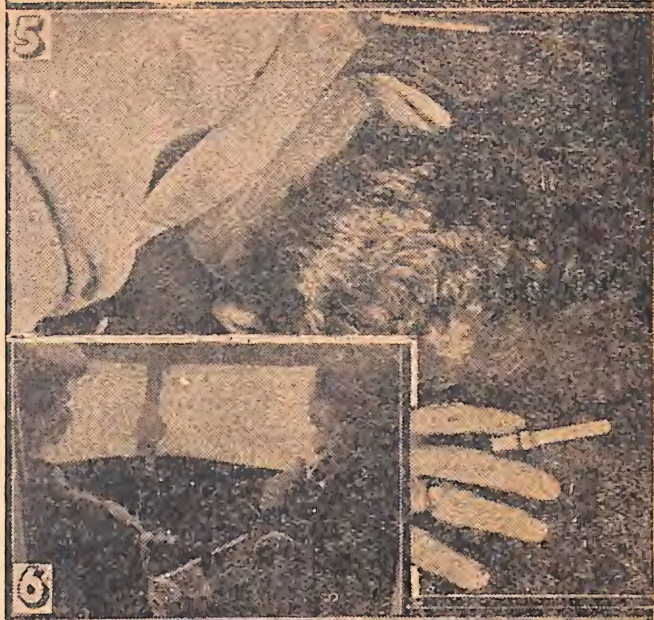
7 — Garson, komutanın emri üzerine, yolculara yerle-rinden kıpırdamamalarını tenbih etti.

8 — Uçak istasyona indiği zaman, bekliyen polis, ölünün üzerini araştırdı. Ve resimde görülen şeyleri buldu.

Üç yolcu, sorguya çekil-dikleri zaman sigara salonu-na katiyen uğramadıklarını söylediler. Fakat iki ip ucu, cinayetin bunlar tarafından yapıldığını gösteriyordu. Siz de bu resimlere bakarak a-raştırın. Bakalım caniyi bula-bilecek misiniz?

GEÇEN HAFTAKİ BİL-MECEMİZİN CÖZÜSÜ

Polis Barker'ın para ve saatinin bulunması üzerine taarruzun para için yapılma-dığını anlamıştı. Sebep kasa-nın anahtarının ölçüsünü al-maktı. 8 numaralı resimdeki vaziyeti gözden geçiren polis birşey görmüştü. Karanlıkta yaptığı işi iyice görebilmek i-çin toprağa çakmağını koy-muş ve çakmağın dibinin izi toprağa çıkmıştı. Yapılan tahkikatta dört arakadaşın içinden Pulton'un (resim 1) çakmak kullandığı anlaşıldı. Evinde yapılan araştırmada broş bulundu. Pulton broşu çalmak fikrini oyun esnasın-da düşünmüş, bir dakika o-dadan ayrılarak tuvalete git-miş ve oradan yanına aldığı ufak bir sabun parçası ile kasanın anahtar kabını çı-karmıştı.

PERDEDEN PORTRERLER

Bugün birçok erkek artistler beyazperdede canlandırdıkları polis hafiyesi rollerile meşhur olmuşlardır. Sidney Toler, Basil Rathbone, Walter Pidgeon, William Powell gibi yıldızlar perdede oynadıkları detektif rollerile tanınmışlardır.

Kendilerini bu şekilde meşhur eden aktörlerin başında Japon polis hafiyesi rollerini muvaffakiyetle oynayan Peter Lorre (Pitr Lori) gelir. Bu adam önceleri beyaz perdede hain adam rollerine

çıkardı. Sonradan 20th Century-Fox stüdyosu idarecileri onunla uzun müddetli bir kontrat imzalıyarak polis hafiyesi Mr. Moto rollerine çıkarmaya başladılar.

Peter Lorre bu rolde okadar büyük başarı kazandı ki, sinema sevenler onun hakiki adını unutarak onu Mr. Moto ismile çağırma başladılar. Muvaffakiyetinin o en yüksek devirlerinde M-G-M. idarecileri Peter'i 20th Century-Fox'dan yüksek bir haftalıkla kiradılar. Ona Clark Gable'in Joan Gravford'la çevirdiği "Mahkûmlar Gemisi" filminde fena adam rolünü verdiler. Filmin sonunda Clark, Peter'e adamakıllı dayak atıyordu. Peter Lorre'nin hayranları buna çok kızdılar. Stüdyoya yüzlerce protesto mektubu geldi. Hepsinde Peter gibi gayet iyi Japon güreşi bilen bir adamın Clark Gable'den, rol icabı da olsa, dayak yemesinin saçma bir şey olduğunu anlatmak için yazılmıştı.

Sonradan Japonların Amerika'ya habersiz harp ilân etmesi üzerine Mr. Moto'nun dolayısıyla Peter'in Amerikan sinema seyircisi ü-

Peter Lorre

zerindeki kredisi sıfıra düştü. Hattâ o günlerde New-york'un en büyük sinemalarından birisinde Peter'in çevirdiği bir Mr. Moto filmi oynuyordu. Halkın Japon'lara karşı kini o kadar şiddetlenmişti ki, sinemaya hücum ederek camları kırdılar, afişleri yırttılar, çerçeveleri alaşağı ettiler. O günden sonra hiçbir sinemada Japon polis hafiyesi Mr. Moto'nun filmi gösterilmedi.

Diğer sinema müdürleri de eğer bu seriden bir filmi salonlarında oynatmaya teşebbüs ederse aynı akibete uğrayacaklarını pek iyi anlamışlardı. Bu hâdise Peter Lorre'nin kulağına gittiği zaman yanındaki dostlarına dönerek:

—“Japon'lara benzememe rağmen Allahtan ki Japon değilim. Yoksa halk beni linç ederdi!” demiş.

Hakikaten aslında Peter Lorre Macaristan'lıdır. 20th Century-Fox film kumpanyası yukarıda anlattığımız hâdiseden sonra onunla olan kontratını bozdu. Peter tekrar eski rolüne döndü. Beyaz perdenin en meşhur hain adamlarından birisi oldu. Kısa bir müddet Columbia stüdyolarında çalıştıktan sonra Warner Bros Kumpanyasına geçti. Bu stüdyoda birçok filmler çevirdi. Bu arada başrollerini George Raft'la Brenda Marshall'in oynadığı «Ankara Ekspresinde» filminde Rus ajanı rolünü canlandırdı. Peter son olarak

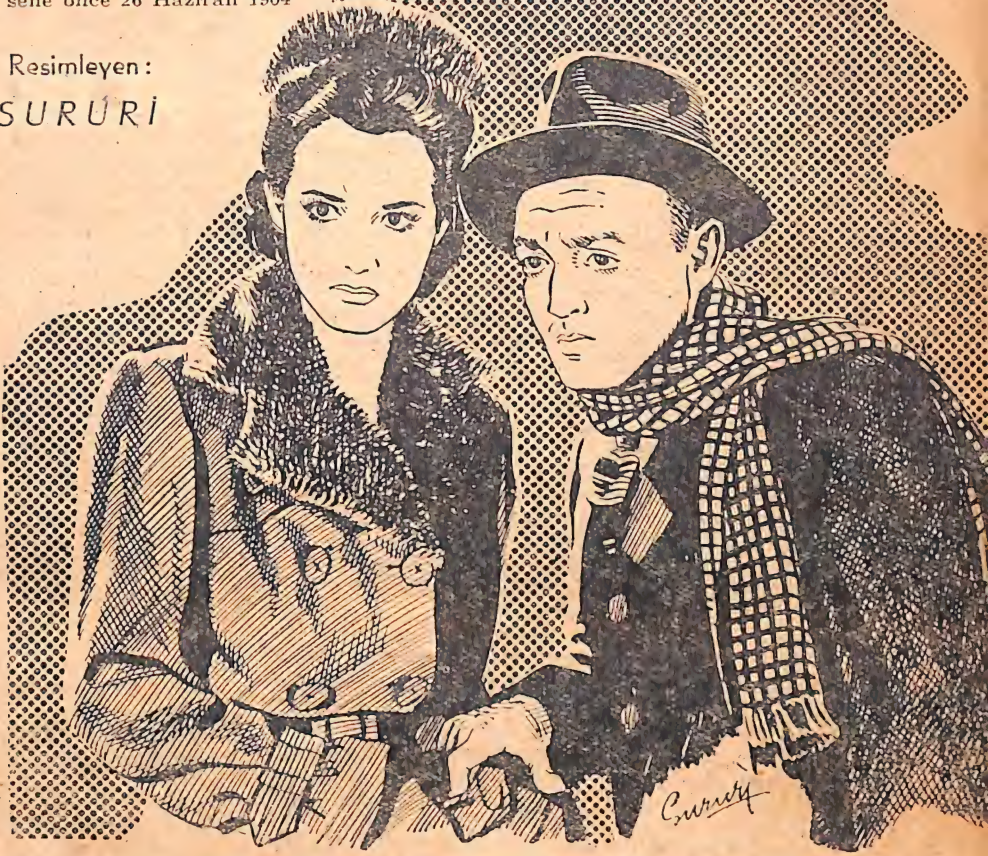

Sydney Greenstreet ve Geraldine Fitzgerald'le "There Strangers - Uç Yabancı" filminde oynadı.

Peter Lorre bundan kırkiki sene önce 26 Haziran 1904

Resimleyen:

SURURİ

te Macaristan'ın meşhur Karpas dağlarında Rosenberg isimli küçük bir kasabada doğdu. Altı yaşına kadar orada yaşadıktan sonra ailesiyle birlikte Viyana'ya geçtiler. İlk tahsilini orada yaptı.

Onyedisine bastığı zaman artist olma kararı vererek evden kaçtı. Tirenlerde ateşçilik, lokantalarda bulaşıkçılık, yol süpürücülüğü yaptı. Bir bankaya kâtip olarak girdi. Orada oldukça para biriktirdikten sonra bir tiyatroya amatör olarak girdi. Burada sahne hayatını alfabetinden öğrendi.

Derken ayda kırk lira ücretle Breslau tiyatro trupun-

da iş buldu. Oradan Zurich sahnelerine, daha sonra Viyana ve Berlin sahnelerinde oynadı. Meşhur rejisör Fritz Lang onu görerek oyununu çok beğendi. O sıralarda çevirmeğe başladığı bir heyecan ve korku filminde başrolü verdi. Şimdi bu rejisör de Hollywood'ta olup son olarak başrolünü Edward G. Robinson'la Joan Bennett'in oynadığı "Kırmızı Sokak" filmi idare etmiştir.

Peter Lorre 1,65 metre boyunda, 72 kilo ağırlığında, kahverengi gözlü ve saçlıdır. Beyazperdenin en kısa boy- lu meşhur hain adamıdır. İyi rolleri fena rollere tercih e-

der. Hayvanları çok sever. Konserlere gider. Meşhur Macar yemeği gulas'ı çok sever. Çok utangaç olmasına rağmen dost kazanmasını bilir. Kullandığı isim beyazperde adı değildir. Asıl ismidir.

Peter bir zamanlar Cecelia Lwovsky isimli bir Rus kadın artistiyle evlenmişti. Fakat sonradan geçinemeyip ayrıldılar. Bundan sonra sevimli aktör uzun müddet kisme ile evlenmedi. Evvelsi sene Humphrey Bogart ve Conrad Weidt'in birlikte "Görünmeyen Gölgeler" filmi çevirirken eserin başkadın rolünü oynayan Kaaren Verne'le sevişip evlendiler.

Sedef Mehtap

Spor ve Gençlik

Savaran, Afrika'ya Afyon Körfezi yoluyla döndü, hem de Savaran olarak. Bu büyük serüven kralının hakikî ismini kullandığı pek azdır. Birinci dünya harbinden sonra Almanlar, Hotanto kabilelerine fennî harp usulleri öğretti diye, Legeyt adında birisi ile, yeni bir elmas madenini hükümetten izinsiz ve habersiz silip süpüren Polignac adında birini arıyorlardı. Portekizliler de, silâh kaçakçılığı yapan Von Koniv adında birini bulup getirene, şukadar para vadetmişlerdi. İngilizler ise, fildişi kaçakçılığı yaptı diye Jorgensen adında birini, yerli kabileleri harbe sevketti diye de Vopsey adında birini ve kendi kendini Buna-Nanga kralı tayin eden Jones adında birini arıyorlardı.

Bunların hepsi Savaran'dı. Savaran... Şen, kartal gibi bir yüzü, örümcekler kadar zayıf, fakat adeli bir kılıç gibi çevik ve ahenkli bir vücudu vardı. Daha gençti o zaman. Otuzbeş yaşında filandı. Fakat bütün Afrika'da meşhurdur. Bilmediği lisan yok gibiydi. Ne aşktan, ne ölümden korkardı. Hem doğuştan serseriydi, hem doğuştan kiral. Bazen yumuşak kalpli olurdu, bazan zalim. Onun için Savaran'ı anlamak güçtü. Fakat herkesin bildiği birşey varsa, o da şuydu: Savaran kibirli idi; kendine yapılan herşeye mukabele ederdi ve söz verdi mi tutardı.

Savaran, Afrika'ya döndüğü zaman değişiklik olsun diye bir müstemleke askeri ol-

mağa karar vermiş ve orduya yazılmıştı. Fakat günlerin yeknasaklığı ve durgunluğu, onun huzursuz ruhunu sıkıyordu. Hem ordulara emretmiş, kiral olmuş bir adam, subay emrinde durabilir mi idi? Terfi ettirilmesini rica etti. Subaylar, onu gülerек başlarından attılar.

Fakat ertesi gün yüzbaşı onu karşısına çağırttı:

— Terfi istiyorsun değil mi? dedi. Peki, istediğin olsun. Yarın Nenussi'ye giden bir kervana nezaret edeceğiz. Sen de Yüzbaşı Garsali ile benim emrimde gideceksin. Dönünce de seni terfi ettireceğiz.

Savaran'ın kartal gibi yüzünde bir tebessüm belirdi. Çünkü anlıyordu. Nenussi'ye giden kervan yolu, cehennem gibi birşeydi. Giden mühim insanın kervanı olmasa, eller imkânı yok bu yolculuğa teşebbüs etmezlerdi. Hem yol eşkiyalarla doluydu. Savaran'ın onun için alhyorlardı. Ne Garsali ne de kendi yüzbaşı para etmezlerdi. Savaran'ın iyi bir asker olduğunu anlamışlardı. Yolda bütün güç işleri ona gördürüp bir terfi ile ağzını tutacak ve bütün şerefe, mükâfatlara kendileri sahip çıkacaklardı. Savaran, gitmeği reddetti ve tabii, hapse tıklıldı.

Savaran, kaç defa hapse girmiş çıkmıştır. Zindan parmaklıklarıyla iyi abhaptır. Onun için bu parmaklıklar, ona hemen yol verirler. Savaran, pencereden kaçtı ve deren bir nefes aldı. Serbestti...

Bir iki saat sonra Arap

sehrinin diz boyu çamurla kaplı, dar, ıgri bûğru yollarında hayatında daima rol oynayan iki şeyle karşılaştı: Kadın ve kamçı.

Arap şehirlerinde âdettir: Mühim bir insan geçerken, önde bir uşak yürür ve yol açmak için, önüne çıkkanı kamçılar. Hapisten kaçan Savaran, dalgın dalgın yürürken, sokağın öbür ucundan şahane bir arap atına binmiş şişman ve kaba bir şeyh göründü. Şeyhin önünden yürüyene ve insan kamçulamak için fırsat arıyan uşak, hemen kahramanımızın üstüne atıldı ve yüzüne bir kamçı indirdi. Fakat uşak, bir dakika sonra kaldırıma yuvarlanmış, avazı çıktığı kadar bağırmağa başlamıştı. Savaran, öteki uşakları da yere serdi ve Şeyhin karşısına dikildi.

Şeyh, dev gibi bir adamdı ve çirkin, soğuk, şişman bir yüzü vardı. Fakat görüldüğü kadar da aptal değildi. Onu attan aşağı almak için ilerleyen Savaran, bir tabanca namlusuyla karşılaştı ve ellerini kaldırdı.

Şeyh, sakın bir sesle:

— Tutun.

Dedi. Yerden kalkan uşaklar, bu emri yerine getirince ilâve etti:

— Otuz değnek vurun.

Sonra ilerledi ve bir bahçe kapısından içeri girdi.

Otuz değneği yedikten sonra çamurların içinden kalkan Savaran, hemen kapıya atıldı.

İşte kızın gülüşünü o zaman duydu. Bu yumuşak ve billür gibi bir gülüşü ve Şeyhin girdiği evin cümbalı bir penceresinden geliyordu. Savaran kafasını kaldırdı ve cumbadaki kafesin - herhalde döğüşü seyretmek için - açılmış olduğunu gördü.

Parlak Afrika mehtabı, pencereden sarkan kızın yüzüne vurmuştu. Afyon körfezi Araplarından olmasa gerek. Çünkü yüzünü örtmeğe

lüzum görmemişti. Kalemle çizilmiş gibi bir yüzü vardı. Savaran'ın bütün öfkesi geçti. Pencerede böyle bir kız dururken şişman şeyhle kim uğraşırdı?

Onun tereddüt ettiğini gören kız, güzel bir küstahlıkla:

— Kapağı kır geç, ey ök almak isteyen aslan! diye seslendi.

— Biraz bekle, yüksek kafeslerde öten güzel kuş! Sana bir bakayım, babanın canını bağışlarım belki.

Kızın gülüşü bir kahkaha oldu:

— Babam mı? Babam ha! Ayol o adam Nenussi Şeyhi Hamza İbni Halit'tir.

— İyi öyleyse. Seni üzmeden öldürebilirim onu.

— Asker misin sen?

— Evet.

— Konuşurken bile aslanlar gibisin. Hiç harp görmedin mi?

— Harp mi? Ben harplér çıkardım, icat ettim. Benim hayatımın hikâyesi, senin o güzel gözlerini büsbütün parlatır.

Birden bir kedi çevikliğiyle cumbaya atılan Savaran, pervaza tutundu ve içeri girdi.

Yakından kız daha güzeldi. Onaltı, onyedı yaşlarında kadardı ve Arap olmasaydı, herhalde çocuk sayılabilirdi. Güzel sesiyle:

— Adın neydi senin, Zafarını mı? dedi. Zor bir isim bu.

— Zaferini değil Savaran. Sa-va-ran.

— Savaran... İsmın hoşuma gitti, frenksın ama kendin de hoşsun. Benim adıma Sedef Mehtap derler. Hamza'ya ne yaptın?

— Bırak şu şişman şeyhi. Gitgide sınırima dokunuyor.

— Hakkın var ama, onunla evlenecek değilsin, şükret. — Yoksa?...

— Evet... Yarın evlenmek üzere Nenussi'ye gidiyorum.

— Nenussi!.. Yarın! Demek biz senin kervanına nezaret edeceğiz ha! Söyle bana, bu şişman şeyhi sevmi-

yorsun değil mi?

— Ben? Benim sevgimin ehemmiyeti var var mı? Babam, Afyon körfezinin en zengin kabilesinin reisi, ben de bir prensesim. Hamza, kuvvet ve para için benimle evleniyor. Halbuki ben başkasını seviyorum. Beş ay evvel kalbimi Beb'li Said Ali'ye verdim. Said Ali de, asıl bir adamdır ama, adamları dağınık.

Savaran'ın gözleri parladı:

— Demek bir başkasına ihtiyaçları var? dedi. Onları birleştirecek, benim gibi bir başkan. Said seni kaçıırır diye korktuklarından mı kervanı asker götürüyor?

Sedef Mehtap içini çekti:

— Hayır, Zeb'liler Hamza'dan çok daha azlıklar, dedi. Hamza, eşkiya Yusuf'tan korkuyor. Onun için frenklerle

anlaştı. Benim çehizimden on para kaybetmek istemiyor ama, benim için on para da sarfetmeğe niyeti yok.

Savaran:

— Köpek! diye bağırdı. Hem korkak, hem alçak... Ben artık gideyim, Sedef Mehtap.

Savaran pencereden aşağı atladı ve cumbadan sarkan kıza seslendi:

— Gönlünü ferah tut, küçük çiçek, gün doğmadan neler doğar!

Savaran, hapishanedeki hücreşine döndü. Kapısına bırakılan nöbetçi, onun bu gezintisinden haberdar olmamıştı.

Yüzbaşı Garsali:

— Yolumuz Zeb'den geçiyor değil mi? diye sordu. Nasıl insanlardır şu Zeb'liler?

Hamza:

— Zararsız, diye cevap verdi. Bir gün Eşkiya Yusufu temizledikten sonra, gelip Zeb topraklarını da zaptedeceğim.

Hamza sözünü bitiremedi, çünkü Eşkiya Yusuf, hücumla geçmişti. Dağlık bir arazide idiler. Düşman dört taraflarını birden sarmıştı. İki yüzbaşı da ne yapacaklarını şaşırmış bir vaziyettedirler. Hamza korkusundan ölmek üzereydi. İşte Savaran'ın boy gösterecek vakti gelmişti. Se-

def Mehtab'ın devesini en ortaya koydu ve etrafını öteki develer ve atlarla çevirdi. Hamza en geride kalmıştı. Savaran :

— Eşkiyalar daima geriden hücum eder, dedi. Benim mevkimde bir adamın, bu köpek sürüsünün kurşunlarına hedef olması doğru mu?

Garsali azametli bir tavırla :

— Emir verdim, diye söylendi. Verilen emir geri alınmaz.

Verilecek emirleri önceden Garsali'ye söylemiş olan Savaran, sadece gülümsüyordu.

Hamza :

— Kendinizi korumak için beni en geride bıraktınız, alçaklar, diye bağırdı.

Savaran, gülümsüyerek Hamza'nın sözünü kesti:

— Biz senin kadar cesur değiliz, ya Hamza İbni Halit! Biz korkuyoruz. Yusuf'la sen döğüş. Yahut söyle, uşakların döğüşün. Her eşkiyaya otuz değnek vursunlar, yoksa elli değnek olsa daha mı iyi?

Hamza'nın ablak çehresi yemyeşil oldu.

— Mahvolduk, ben bu adamı biliyorum. Dün akşam kamçlattığım serseri, çabuk, tevkif edin! diye bağırdı.

Fakat tepelerden, uğuldayan bir sel gibi bağrısa bağrısa Yusuf'un adamları geliyorlardı. Bir an sonra başlayan korkunç savaşta, Savaran da, herşey de unutuldu. Kurşunlar vizliyor, tabancalar patlıyor, gövdeler yere yıkılıyordu.

Savaran'ın develerden siperi, düşman hücumuna karşı koyuyordu. Fakat Yusuf'un adamları kalabalıktı ve bir prenses çeyiziyle yüklü develerin cazibesi, tekrar tek-

rar saldırmalarına sebep oluyordu. Savaran, kendini gösterdi. Silâh yüklü develerin birinden, bir iki el bombası aldı ve eşkiyaların arasına fırlattı. Müthiş bir patlama oldu. Bombalar en önde saldıranları silip süpürmüştü. Geridekiler biraz daha arkaya çekildiler ve hücumdan vazgeçtiler. Bunu takip eden bir anlık sessizlikte iki taraf da aralarında çabucak konuşup ne türlü hareket edeceklerini kararlaştırdılar.

Garsali kurumuş dudaklarını yahyarak Savaran'a :

— Seyh Hamza rehin bırakmak iyi yoldur, diyor, dedi.

Savaran :

— Zaten tek kurtuluş çaremiz de budur, dedi. Herifer yerden bitiyor sanki. Siz iki yüzbaşı, genç bir gelini ve Afyon Körfezinin namını korumak için kendinizi rehin olarak Eşkiya Yusuf'a teslim etmeğe hazır mısınız? Yusuf sizi geri vermek için hükümetten bir dolu para ister. Hükümet de verir tabii. Böylelikle hem Yusuf memnun olur, hem de Hamza'nın gelini kurtulur.

Garsali :

— Ben asla gitmem! dedi. Yusuf birini esir aldı mı, verilmesi imkânsız olmıyan bir bedel istemiş. Para gelinceye kadar da rehinin kulaklarını, burnunu, dilini kesmiş. Zaten Yusuf'a rehin bırakılan insan çok mühim biri olmalı ki, Yusuf'u memnun etsin.

— Mühim insan ha! Demek asil Seyh Hamza, bizi kurtarmak için kendini Yusuf'a rehin etmeğe razı?

Hamza azametle:

— Ağzını toplu, dedi. Ben Nenussi şeyhiyim, kendimi

bir eşkiya köpeğine teslim edemem.

— Aramızda senden mühim kim var ki?

— Yanında taşıdığın şu kız; Yusuf'u memnun eder. Sedef Mehtap bir prensestir. Babası kızını Yusuf'un elinden kurtarmak için varını yoğunu verir.

Savaran, alaylı bir tebensümle :

— Ey ateşli aşık! dedi. Söylediklerini unutmayacağıma emin olabilirsin.

Orta yapılı, güzel bir adam olan Yusuf, onlara doğru ilerliyordu. Savaran, onu karşıladı. Konuşmağa başladılar. Yusuf kervanın yükünü istiyordu.

Savaran :

— Hayır, Yusuf hayır, dedi. Prensesesimizin çeyizini alamazsın. Sana ancak rehiner bırakabiliriz.

— Rehin mi? Hepiniz elimde değil misiniz? Ne istersem onu alırım.

— Bizim kervana herşey yapabilirsin. Ama biraz sonra Beb'li Ali Sait'le kabilesi buraya gelecekler. Onlara gizlice haber göndermiştim.

Yusuf karşısındakinin kıymetini ilk bakışta anıyan bir adamdı. Savaran'dan taşan garip, kuvveti hissetti ve lâfı fazla uzatmadı.

— Kimi rehin bırakıyorsun?

— Söyle, etli butlu bir şeyhe ne dersin?

— Seyh mi dedin? Nenussi şeyhi mi? Allah'a şükür beni aldatma.

— Savaran, kimseyi aldatmaz. Hem sana Seyhden başka iki de yüzbaşı bırakıyorum, ister misin?

Bunları söyleyen Savaran, güzel prensesin devesine yaklaştı ve Sedef Mehtab'ın sıcağ gözlerine baktı.

— Yusuf'la adamları ve esirleri gidiyorlar, Sedef Mehtap, dedi. Ama kalbini ferah tut, şişko Hamza gidiyorsa, yerine Zebli Said Ali geliyor.

Sonra eliyle dağların arasından gitgide yaklaşan toz bulutlarını gösterdi ve:

— Said Ali'ne kavuşacaksın, küçük çiçek! diye ilâve etti.

Sahibi ve Umum
Nesriyat Müdürü
TAHSİN DEMİRAY

1001 ROMAN

Yazı ve Teknik
İşleri Sekreteri
SEDAT AKPINAR

Her hafta Pazartesi günleri çıkarılır gençlik gazetesi
ABONESİ :

Altı aylığı 26 sayı 390 kuruş. Yıllığı 52 sayı 780 kuruş.
Adres : Ankara caddesi, No. 38 İSTANBUL. Telefon : 22714

Rasidettiği yer: Türkiye Basımevi.

KIRAL MERDİVENİ

YAZAN: C. DICKSON ÇEVİREN: S. ELMAN

TÜRKİYE YAYINEVİNİN

POLİS ROMANLARI

SERİSİNDEN: 2

